

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.2.3.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 3010 Pani Poseł Lidii Czechak, „w sprawie problemów z rozliczaniem kont płatników składek przez ZUS”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę wskazać, że zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych¹ (art. 68 ustawy) do ustawowych zadań ZUS należy między innymi stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenie kont płatników składek, w tym rozliczeń na tych kontach z tytułu należnych składek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje indywidualne w powyższych sprawach (art. 83 ustawy) oraz jako jedyny dysponent i administrator kompleksowego systemu informatycznego KSI-ZUS odpowiada za kompletność danych zawartych na indywidualnych kontach płatników składek.

Z uwagi na brak danych identyfikujących przedsiębiorców lub szczegółów spraw, których dotyczą wskazane w interpelacji problemy mogę przekazać tylko informację o ogólnych zasadach księgowania wpłat i ustalania salda na kontach płatników składek. Szczegółowa analiza indywidualnych przypadków będzie możliwa pod warunkiem przekazania danych konkretnych płatników.

Konta płatników składek prowadzone w ZUS są kontami księgowymi. Oznacza to, że rozliczenia na tych kontach są prowadzone według zasad księgowych, z uwzględnieniem chronologii kolejnych zapisów, zgodnie z datą księgowania dokumentów i wpłat. Podstawą zapisów są deklaracje rozliczeniowe i wpłaty przekazywane przez płatników, a także noty księgowe i dokumenty rozliczeniowe sporządzane z urzędu przez ZUS.

Płatnik składek opłaca składki jednym przelewem na swój indywidualny numer rachunku składowego (NRS) ale nie wskazuje żadnych danych identyfikacyjnych, okresu rozliczeniowego, typu wpłaty ani funduszu, którego wpłata dotyczy. Wpłaty są automatycznie identyfikowane z kontem płatnika po numerze NRS, księgowane na koncie płatnika w dacie obciążenia rachunku bankowego lub dacie przekazania wpłaty i następnie rozliczane zgodnie z przepisami prawa².

Płatnicy składek są zobowiązani do opłacania należnych składek w terminie i w pełnej wysokości. Jeśli na koncie płatnika powstaje zadłużenie, ZUS jest zobowiązany podejmować działania zmierzające do przymusowego dochodzenia należności w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³.

¹ ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.).

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771, z późn. zm.).

³ Art. 6 § 1 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2025 r. poz. 132).

Wpłaty należności z tytułu składek ściągnięte w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej nie są przekazywane bezpośrednio na NRS, lecz na wskazany przez ZUS rachunek bankowy właściwej terenowej jednostki organizacyjnej zakładu⁴.

Wpłaty te nie podlegają automatycznej identyfikacji z kontem płatnika. Ich rozliczenie następuje w trybie wynikającym z wskazanych przepisów prawa, a na konto płatnika wprowadzane są w postaci noty księgowej.

Opierając się na informacjach przekazanych przez ZUS pragnę wskazać, że w Centrum Kontakt Klientów (CKK) nie odnotowano zgłoszeń klientów dotyczących problemu braku rozliczenia wpłat dokonanych w połowie listopada ubiegłego roku. Wszystkie wyciągi bankowe z wpłatami od klientów ZUS na numery rachunków składkowych są wczytywane na bieżąco do systemu informatycznego zakładu i rozliczane w cyklu dobowym na kontach płatników składek. ZUS nie odnotował opóźnień w księgowaniu i rozliczaniu wpłat z wyciągów pod koniec zeszłego roku. Jedynie w przypadku kont płatników, na których widnieje zadłużenie, a nieopłacone należności są kierowane na drogę przymusowego dochodzenia, wpłaty składek wprowadzane są w postaci noty księgowej.

Wpłaty uzyskane w drodze postępowania egzekucyjnego mogą ponadto wymagać dodatkowych ustaleń np. w związku ze zbiegiem egzekucji administracyjnej oraz sądowej. Ich rozliczenie przy każdym wyegzekwowaniu środków pieniężnych, a przed sporządzeniem planu podziału wpłat uzyskanych w zbiegu, wymaga uzyskania dokumentu adnotacji od pozostałych organów biorących udział w egzekucji⁵.

Odpowiadając na drugie z zadanych pytań wyjaśniam, że zgodnie z zapewnieniem ZUS konsultanci Centrum Kontakt Klientów nie zalecają płatnikom składek „ignorowania” danych prezentowanych na PUE/eZUS. Przekazując informacje dotyczące sald wskazują oni, że jest to saldo ustalone na określony dzień, zgodnie z obowiązującymi zasadami ewidencji księgowej, oraz wyjaśniają możliwe przyczyny ewentualnych rozbieżności czasowych i dotyczących kwot.

Pragnę podkreślić, że płatnicy składek mają możliwość bieżącej weryfikacji stanu rozliczeń i salda. Płatnik może w każdej chwili uzyskać aktualne informacje o saldzie:

- na swoim koncie w PUE/eZUS, na którym może również sprawdzić jakie wpłaty zostały zaksięgowane na jego koncie (data wpłaty/kwota wpłaty);
- u doradcy płatnika składek w każdej placówce ZUS;
- w Centrum Kontakt Klientów ZUS pod numerem telefonu 22 560 16 00 – jeśli płatnik ma konto w PUE/eZUS z aktywną obsługą CKK.

Płatnik może również złożyć do ZUS wniosek o:

- informację o stanie konta płatnika składek (RD-3) - na podstawie danych zapisanych na koncie płatnika składek, które ZUS pozyskał z dokumentów rozliczeniowych oraz wpłat;
- wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek. - postępowanie dotyczące wydawania takich zaświadczeń oznacza jednak tylko potwierdzenie stanu faktycznego na podstawie danych aktualnie zewidencjonowanych na koncie płatnika, rejestrów oraz innych danych znajdujących się w posiadaniu ZUS.

Niezależnie od tego, na początku każdego roku ZUS udostępnia płatnikom składek roczną informację o rozliczeniu wpłat i saldzie konta (nadpłacie, niedopłacie albo saldzie zerowym) według stanu na 31 grudnia poprzedniego roku (WRS). ZUS podaje również, jaką kwotę płatnik wpłacił w danym roku i na jakie należności rozliczono te wpłaty. Informacje te zostają

⁴ § 23 Rozporządzenia powołanego w przypisie ²

⁵ Art. 62b § 1a i § 1b ustawy powołanej w przypisie ³

zamieszczone na kontach płatników w PUE/eZUS. Natomiast do płatników, którzy nie mają konta w PUE/eZUS, a mieli nadpłatę albo niedopłatę, stosowną informację ZUS wysyła pocztą.

Według danych Centrali ZUS w styczniu 2026 r. informacje roczne zostały przygotowane i wysłane do 3 450 391 płatników, na kontach których zaksięgowano do 31 grudnia 2025 r. wpłatę z datą obciążenia od 1 stycznia 2025 r.

Jednocześnie bardzo proszę o przekazanie danych indywidualnych spraw, w których wystąpiły nieprawidłowości, które Pani Poseł wskazała w swoim wystąpieniu. Umożliwi to ich wyjaśnienie i reakcję adekwatną do problemu.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/